

SVĚTLO

TÝDENÍK MATICE CYRILOMETODĚJSKÉ

51.-52. ČÍSLO / XXVII. ROČNÍK

28 Kč • 1,52 €

22. PROSINCE, 29. PROSINCE 2019

Z obsahu:

Admirabile signum

Apoštolský list
Svatého otce Františka
o významu a hodnotě
jesliček
- strana 2 -

Svatá Anastázie
- strana 4 -

Sto růží Panny Marie pro rozjímání (9)

P. Clemente
Arranz Enjuto
- strana 9 -

„Chudý Lazar“
Jacques Magnan
- strana 10 -

Poklady

růžence - Narození
P. Charles Hyacinth
McKenna, OP
- strana 16 -

Kristus v rodině

P. Štefan Ištvanik CSsR
- strana 18 -

Ježíšovo působení je přesně datovatelnou historickou událostí

Vladimír Bláha
- strana 20 -

Svatá Jenovéfa
- strana 22 -

Šířitelé úcty k Nejsvětějšímu Jménu Ježíš

- strana 24 -

Peter Paul Rubens (1577-1640): Narození Dítěte Ježíše

Poklady růžence - Narození

Meditace nad třetím radostným desátkem růžence z knihy „The treasures of the rosary“

Během adventní doby je cílem Církve v jejich kázáních a poučeních připravit nás na důstojné slavení Narození našeho Pána. Tento svátek je jedním z nejradostnějších v celém církevním kalendáři. Svou vděčnost za naše vykoupení také vyjadřuje tou nejlepší výzdobou svých oltářů. Své služebníky odívá do liturgických oděvů radosti a neustále znova a znova je vybízí slavit oběť mše svaté v důkčinění za příchod našeho Vykupitele. A protože ví se svatým Jakubem, že „každý skvělý dar, každé dokonale obdarování přichází shůry a sestupuje od Otce světél“ (Jak 1,17), vyzývá své děti, aby pozvedly srdce k nebi a chválily našeho Stvořitele, který slovy našeho Pána k Nikodémovi „tak miloval svět, že dal svého jediného Syna, aby každý, kdo v něho věří, nezahynul, ale měl věčný život“ (Jan 3,16). Proto také velký apoštol pohanů říká: „Ale Bůh, jenž je bohatý v milosrdenství, pro velkou lásku, kterou si nás zamiloval, zatímco my jsme byli v důsledku svých vin mrtví, nás přivedl opět k životu s Kristem - milostí jste spaseni!“ (Ef 2,4-5) Člověk přemožený hříchem a poznamenaný vzpourou prvních rodičů nebyl sám schopen si pomoci. Bohu se zželelo našeho bídného stavu, a přestože jsme byli jeho nepřitelem pro své provinění, On ve svém nekonečném milosrdenství seslal svého milovaného Syna, aby na sebe vzal trest za naši vinu a dal sám sebe jako výkupně za naše padlé lidství.

A zde bychom se měli uchránit chyby, které se dopouštějí lidé mimo Církev. Budou se nás snažit přesvědčit, že náš nebeský Otec přinutil svého Syna, aby na sebe vzal bolestné dílo vykoupení. To je však naprosto chybné tvrzení. Od věčnosti Boží Syn souhlasil s vykoupením lidského přestoupení. „Obětoval se, protože sám chtěl“ (Iz 53,7)⁽¹⁾, a David takto prorocky mluví v osobě Krista: „Nechtěl jsi krvavou ani nekrvavou obět, otevřel jsi mi ucho, nepožadoval jsi celopal ani obětní zvíře,

a tak jsem řekl: Hle, přicházím. Ve svitku knihy je mi předepsáno, abych konal tvou vůli, můj Bože, přál jsem si mít tvůj zákon v hloubi svého nitra.“ (Ž 40,7-9) A dále o něm prorok říká: „[slunce] je plné síly a raduje se, že běží po své dráze.“ (Ž 19,6)

Přirozeně bychom předpokládali, že Vykupitel světa by při svém příchodu k lidem měl být obklopen slávou a bohatstvím a veškerým komfortem, které by si jeho postavení žádalo. Ale to nebyla vůle nebeského Otce a ani našeho Pána, který si nepřál narodit se v příbytku hříšníků, ale zvolil narodit se skryt se svou neposkrvněnou Matkou a jejím snoubencem svatým Josefem, v přítomnosti prostých zvířat. Aby mohl vykoupit naši padlou přirozenost a osvětit svět, který „přebývá v temnotě a v stínu smrti“, jak to popsal svatý Jan, započal své dílo prvním kázáním z kazatelny jeslí. Byla to pýcha a smyslnost, která dovedla lidské pokolení k pádu, byly to pýcha, lakomství a smyslnost, které vládly v době Ježíšově, stejně jako v dnešní době, ve které žijeme. Svatý Pavel ve svém listě Římanům nám popisuje bídný stav, do kterého se pohanský Řím sám uvedl skrze tyto tři neřesti. „Římané,“ říká, „protože ač pozna-

li Boha, neblahořečili a nevzdávali mu díky jako Bohu, ale při svém rozumování ztratili soudnost a jejich nerozumné srdce se zatemnilo: činili si nároky na moudrost, a přitom se z nich stali blázni a zaměnili slávu neporušitelného Boha za zpodobení, prostý obraz porušitelného člověka, ptáků, čtvernožců, plazů. Proto je Bůh podle žádostivosti jejich srdce vydal nečistotě, v níž sami zneuctívají svá vlastní těla.“ (Řím 1,21-24) Co platilo pro pohanský Řím, platilo pro ostatní města tehdejšího světa; a platí to i pro dnešní města - pýcha, lakomství a smyslnost jsou bohy, které lidé uctívají. Proto náš Pán přišel v pokoře, chudobě a v utření, aby přemohl neřesti, které nejvíce vedou lidi k jejich věčné zkáze.

Navštívme nyní po vzoru pastýřů v duchu stáj v Betlémě. Nalezneme zde našeho narozeného Spasitele v prostých podmínkách, na které se z lásky k nám omezil. Když Mojžíš přišel zpět z hory, kde po čtyřicet dnů a nocí rozmlouval s Bohem, jeho tvář zářila takovým jasem, že lidé se báli k němu přiblížit. Bylo proto nezbytné, aby si svou tvář zakryl závojem. Pane, ty jsi ukryl svou slávu svého božství pod plátno, kterým tě oděla tvá Matka, abychom se k tobě mohli přiblížit a pohlednout do tvé tváře a přitisknout na svá srdce. Děkujeme ti, ó Pane, že ses takto pokořil a přišel mezi nás, a prosíme, abychom jednou mohli spatřit tvoji tvář v neskrývané slávě v nebi.

Nezapomeňme ani na roli, kterou měla Panna Maria při vykoupení světa. Tedy, jsou zde ti, pro které Ježíš zemřel, a kteří by ji rádi oloupili o její slávu a jak otec Faber říká, „udělali by z Marie tu nejmenší, jak je to jen možné“. Díky Bohu, že nejsme mezi nimi! Uznáváme tvou důstojnost, sladká Matko - že jsi byla určena od věčnosti k vznešené úloze být Matkou Boží - že jsi svobodně souhlasila spolupracovat na díle vykoupení. Proto ti děkujeme, proto tě chválíme a nazýváme požehnanou mezi ženami a prosíme tě, abychom obdrželi milost nikdy neurazit tvého milovaného Syna hříchem.

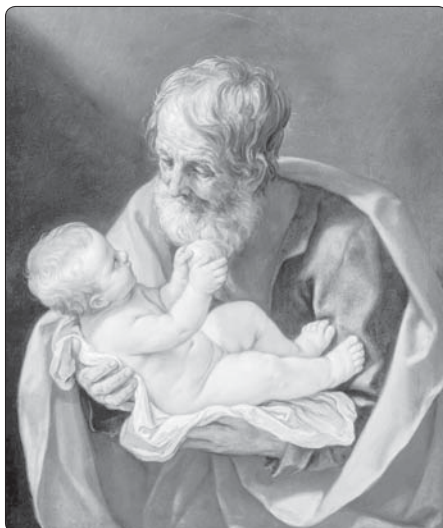
Poté, co andělé oznámili pastýřům narození našeho Vykupitele, ihned zpívali: „Sláva Bohu na výsostech a na zemi pokoj lidem dobré vůle.“ Uvažujme tedy, jak narození na-

Sandro Botticelli (1445-1510): Narození

šeho Pána oslavilo jeho Otce v nebesích a jak přineslo pokoj na zem lidem dobré vůle. Abychom rozuměli okolnostem tehdejšího světa, kdy se Spasitel narodil, musíme mít na zřeteli, že kromě malé země Judska všechen svět, řečeno jazykem proroka, „*přebýval v temnotě a ve stínu smrti*“. U pohanských Římanů byl uctíván pták, zvíře i plaz namísto Stvořitele; a ďáblu se klaněli ti, které Bůh stvořil podle svého obrazu a podoby a které prozřetelnost Boží milosrdně neustále živila, posilovala a podporovala. Toto vše věděl Boží Syn od věčnosti: a toto také věděl jako člověk od okamžiku, kdy se jeho tělo a duše sjednotila s jeho božstvím. Ó, jak láskyplné Srdce našeho Pána toužilo zjevit lidem Boha Otce, aby ho milovalo celé lidstvo! Jak toužil, aby zjevil jeho čest a slávu a aby se obětoval a tím získal vládu svého Otce v srdcích jeho dětí! Svatý Jan nám v první kapitole evangelia o něm říká: „*Slovo bylo tím pravým světlem, jež osvětluje každého člověka; přicházelo do světa.*“ (Jan 1,9) Jako chlapce ho najdeme v chrámě, jak osvětluje učitele Zákona, kteří učili jeho lid. Říká nám, že nepřišel hledat svou vlastní slávu, ale slávu svého Otce v nebesích; že nepřišel konat svou vůli, ale vůli svého nebeského Otce. Ó, a jak horlivě pracoval během svého života, aby byl jeho Otec lépe poznán a milován a aby byla vůle Boží jak na nebi, tak na zemi!

Jeho posledním skutkem bylo jeho vznešené uznání nekonečné spravedlnosti a svatosti jeho Otce. Jsou zde tací, kteří by zrušili peklo a pokouší se ukonejšit sami sebe ve své hříšnosti myšlenkou, že Bůh je příliš dobrý na to, aby trestal hřích navěky. Ach, okrádají Boha o jeho věčnou spravedlnost, jednu z jeho vznešených vlastností. Nic nevyjadřuje tak mocně Boží spravedlnost jako Ježíšova smrt na Golgotě. Pokud usmrtíme hada, který by nás jinak smrtelně uštknul, prohlásíme se za vítěze nad ním. Boží věčná vláda byla vyhlášena a zároveň byla naplněna jeho spravedlností, když život v jeho nejlepší podobě – život Boha-člověka, Ježíše Krista – byl usmrcen a jeho krev byla prolita, aby vyplatila lidskou vzpouru. A jak může hříšník, který žije a zemře ve svém hříchu, očekávat, že unikne spravedlnosti Boha, který nešetřil svého milovaného Syna a nevysvobodil ho ze smrti na Golgotě?

**Guido Reni (1575- 1642):
Svatý Josef s Dítětem**

Je zde i další skutečnost, ve které narození našeho Pána oslavilo Boha na výsosti. Kristus přišel založit království. Když stál před Pilátem, ten se ho otázel: „*Ty jsi král?*“ Ježíš odpověděl: „*Ty to říkáš: jsem král, ale mé království není z tohoto světa.*“ (srov. Jan 18,34-36) Řekl Samaritánce, že jeho Otec bude uctíván v duchu a v pravdě a že jeho Otec touží po těchto ctitelích. Ano, Ježíš přišel založit království, které bude trvat navěky, „*město, které je vystavěno na hoře*“, které je sloupem a základem pravdy a které všechny lidi, kteří se dají vést, přivede ke spáse. Toto vedení je božsky založená Církev a tentýž Bůh, který stvořil slunce, aby osvětlovalo všechny lidi stejným světlem, založil také Církev, aby byla našim neomylným vůdcem; a v této Církvi zůstává po všechny dny až do konce světa. Existovala tato Církev v jeho době? Bez váhání odpovídáme: Existovala a dokázala svou existenci tím, že v ní žil nespočetný zástup mužů i žen, „*kterí ho uctívali v duchu a v pravdě*“. Na počátku Církve se poušť na východě zaplnila lidmi, kteří ho následovali a kteří utíkali před pohanskými městy. Tisíce mučedníků, kteří v každém roce prvotní Církve prolévají svou krev z lásky k Ježíši Kristu a jeho Církvi se tímto osvědčili jako jeho věrní učedníci. Stateční vyznavači v každém století byli připraveni podstoupit jakoukoliv smrt, aby přinesli světlo barbarům a přivedli je do Církve. Zástup nejčistších a nejlepších mladých mužů a žen, kteří se každý rok zasvěcovali pracovat pro něho a pro jeho trpící bližní – všichni podáva-

li nezvratný důkaz své lásky k božskému Učíteli a svou věrnost království, které založil. A nyní vy, kteří jste dnes zde a přišli jste se poklonit Spasiteli Dítěti, radujte se, že jste dětmi pravé víry a obyvateli království, které založil Kristus.

A ještě jedna myšlenka, která je spojena s narozením Ježíše – andělé zpívali, „*pokoj lidem dobré vůle*“. Betlémské dítě přišlo obnovit pokoj mezi jeho nebeským Otcem a jeho neposlušnými dětmi. Tohle dílo se završilo jeho smrtí na Kalvárii, kdy učinil zadost spravedlnosti Boží a usmířil nebe s hříšným člověkem. A co více, hlásal světu evangelium pravdy – milovat se navzájem, odpouštět nepřítelům, konat dobro těm, kteří konají zlo, na všechny lidi pohlízet jako na bratry, děti svého nebeského Otce. A nekonečné dobro pro ubohé, hříchem obtížené duše ustanovil soudní stolec pokoje skrze svátost smíření a zpovědníci. Zde na tento soud může přijít marnotratný syn, který byl dlouho odloučen od pokoje a dobra svého otcovského domu. Zde všichni, kteří padli a kterými svět pohrdá, mohou přijít s Máří Magdalenou a být utěšeni slovy pokoje a smíření a uslyšet stejně jako ona utěšující slova: „*Jdi v pokoji a již nehřeš.*“ K tomuto soudnímu stolci mohou také přicházet pochybující, ti, kteří se bojí a zoufají si, aby byli také utěšeni, osvíceni a povzbuzeni na úzké cestě, která vede k životu.

Ó požehnaný Beránku Boží, ó betlémské Dítě, jaké poklady jsi donesl hříšnému lidu, jakou radost, pokoj a blaho jsi daroval našim neklidným duším! Ať jsme to my, ó božský Učíteli, kteří s noblesou kráčíme ve tvých stopách a jsme ti věrní po celý náš život a je nám dovoleno s tvými anděly a svatými patřit na tvou tvář a chválit a velebit tě po celou věčnost!

Z knihy Rev. Charles Hyacinth McKenna: The treasures od the rosary. Vydal P. J. Kenedy & Sons, New York 1913. Str. 105-113.

Přeložila -hš- (Redakčně upraveno)

Poznámky:

- ⁽¹⁾ Překlad Dr. Jan Hejčl (1925), *Bible česká, Knihy Starého Zákona*. Překlad Jeruzalémské Bible: „Když ho týrali, pokořoval se“, ekumenický překlad: „Byl trápen a pokořil se.“ [pozn. překl.]

Šířitelé úcty k Nejsvětějšímu Jménu Ježíš

K liturgické památce 3. ledna

Již *svatý František z Assisi* (kolem 1181–1226) se vyznačoval velkou láskou ke Jménu Ježíš. Píše se o něm: „*Při jeho putováních se mu často stávalo, že myslel na Jméno Ježíš anebo o něm zpíval. Tehdy zapomněl, kam jde, a všechny přírodní živly vyzýval k tomu, aby chválily Ježíše.*“ Svým spolubratřím František radil: „*Když zaslechnete jeho Jméno, klanějte se mu ... hluboce sklonění k zemi. Je to Pán Ježíš Kristus, jeho Jméno ... budiž pochváleno na věky.*“ O 200 let později se *svatý Bernardin Sienský* (1380–1444), jeden z duchovních synů svatého Františka, stal neúnavným poslem a šířitelem úcty k Jménu Ježíš.

Slunce svatého Bernardina

Bernardin vyrůstal v šlechtické rodině v italském regionu Toskánsko. V raném věku osiřel, proto ho vychovávala teta, která ho vedla k hluboké lásce k Bohu a Panně Marii. Když Bernardin v Sieně studoval církevní právo, vypukl tam v roce 1397 mor. Tenkrát se rozhodl dobrovolně pomáhat v nemocnici a v těchto měsících pocítil volání, aby se zcela zasvětil Bohu. A tak se tento temperamentní šlechtic přidal k novému, reformovanému hnutí františkánů-observantů a od roku 1405 strávil následujících 40 let tím, že jako charismatický kazatel chodil po městech střední a severní Itálie. Během lidových misí měl pokaždé i horlivé kázání o Jménu Ježíš: „*Nepovolal nás Bůh díky půvabu tohoto Jména do svého obdivuhodného světa? ... Proto musíme toto Jméno ohlašovat, aby zazářilo.*“

V době duchovního a morálního úpadku ve svých kázáních prostými slovy, ale s velkým zápallem pranýřoval nesmyslné války mezi městy, přepych, hráčskou vášně a lichvu a lidská srdce přiváděl zpět k Bohu a k pravé lásce k bližnímu. Účinek jeho kázání byl tak blahodárný, že již brzy tohoto známého františkána zvali z jednoho města do druhého, kde kázal v přeplněných kostelech a na náměstích. Kromě daru řeči vložil Bůh do Bernardinových rukou ještě jiný zázračný „lék“: monogram se jménem Ježíš – IHS. Po-

dobně jako úcta k Ježíšovu Jménu nebyl ani tento monogram ničím novým, ale díky Bernardinovi nabyl zcela nové, nevidané podoby. Zlatá písmena monogramu se vyjímala v kruhu na modrém pozadí; z kruhu vycházelo dvanáct zlatých plamenných paprsků jako symbol dvanácti apoštolů a dvanácti článků Vyznání víry. Okolo tohoto znaku bohatého na symboly byl latinský nápis z listu Filipánům: „*At se před jménem Ježíš sehne každé koleno v nebi, na zemi i v podsvětí.*“ (srov. Flp 2,10) „*Právě takto,*“ dosvědčuje Bernardin, „*jsm viděl sladké Jméno našeho Spasitele v jedné vizi.*“ Tento znak byl jeho programem: slunce spásy proti každé pochybnosti ve víře a proti nemorálnosti!

Z Božího vnuknutí přišel Bernardin na geniální myšlenku a vlastnoručně namaloval toto slunce na dřevěnou tabulku. Při svých kázáních ji měl stále u sebe, aby mohl lidem názorně ukázat, o čem mluvil. Později pokládal tabulku s nápisem IHS na oltář, na kterém slavil mši svatou. Po

kázání tabulku vyzdvihl a udělil jí požehnaní. Jeden očitý svědek o tomto okamžiku napsal: „*Hořící láskou Ducha Svatého a láskou Kristovou vzal Bernardin, stojící u dvouramenných hořících svícňů, malý obraz ... Celé shromáždění, lidé s obnaženými hlavami padli na kolena a dojati všichni plakali a vzlykali.*“

Bernardinovy lidové misie měly často nevidané vyvrcholení. Se zkroušeností a ochotou změnit svůj život přinášeli obyvatelé šperky, hrací karty a různé předměty neřestí a pálili je na obrovské „hranici marnivosti“. Tak se to odehrálo v roce 1424 během velikonočního oktávu v Bologni, kde kromě toho obyvatelé slíbili, že si již nebudou kupovat žádné nové hrací karty. Tehdy před Bernardin s pobouřením předstoupili obchodníci, kteří si tiskem a prodejem hracích karet vydělávali na živobytí. Bernardin měl tehdy jen 44 let, ale již byl velmi vyčerpan. S vážností se podíval na rozzuřený dav těchto obchodníků. Potom jim nakreslil předlohu – obraz zářícího slunce s monogramem IHS a povzbudil je, aby si od této chvíle vydělávali peníze výrobou a prodejem takovýchto obrazů. A tak se i stalo. Výrobci monogramu s Ježíšovým jménem si zabezpečili na několik let vzkvétající obchod. Nebylo domácnosti, pracovny či obchodu, kde by na stěně neviselo Bernardinovo slunce.

Boží milost ho provázela i při řešení sporů mezi znepřátelenými šlechtickými rodinami, které často vedly ke krvavým městským bojům. Kamkoliv přišel, vyzýval představitele měst, aby odstranili své erby, které jako symboly moci visely všude na stěnách domů, a dokonce i na kostelech. Namísto nich tam mělo zářit slunce s Ježíšovým jménem jako symbol Kristova království pokoje. Tato geniální výměna opravdu značně přispěla ke smíření jednotlivých měst. A tak je slunce s nápisem IHS v Itálii dodnes viditelné na mnoha kostelech, radnicích a městských hradbách. Dokonce nástroje pro každodenní používání, například i pluh či dětská kolébka, měly být podle slov horlivého kazatele označeny monogramem IHS,

Sv. Bernardin Sienský

aby měli všichni neustále na očích milostivé a přesvaté Jméno Ježíš. Světec zdůrazňoval: „*Nejlepší nápis Ježíšova Jména je ten, který nosíme v srdci; pak ten v našich slovech, až pak přijde ten, který je namalován anebo který je vytesán do kamene ... V tomto Jménu Ježíš je ukryto všechno, co udělal Bůh pro vykoupení světa ... Bůh nad světem vyslovil jen několik slov s bohatým obsahem, především však Jméno Ježíš, aby se je mohl naučit malý či velký, aby si je dokázal uchovat, a tak v tomto Jménu našel záchranu a spásu.*“

Bernardinův životopisec dosvědčuje: „*Bernardinova slova z kazatelny způsobila, že úcta k Nejsvětějšímu Jménu Ježíš vzrostla mezi věřícími do té míry, že se to slovy ani nedá vyjádřit.*“ Světec sám jednou vysvětlil: „*Toto je můj úmysl: Ježíšovo Jméno tak obnovit a očistit, jako tomu bylo v prvních dobách Církve.*“

Mocí mého Jména zvítězíš!

Bernardin a jeho úcta k Ježíšovu Jménu měla vliv na celou generaci františkánských kazatelů, jak to bylo i u *svatého Jana Kapistránského* (1386–1456).

Byl výjimečně nadaným synem jistého vazala z italského regionu Abruzzo, studoval deset let na známé právnické fakultě v Perugii a zde se také stal váženým soudcem. V roce 1415, hned po svatbě s hraběcí dcerou, měl zabezpečit mír mezi dvěma znepřátelenými městy, jež vedla válku. Padl však do zajetí. Ve vězení se mu dvakrát zjevil svatý František a důrazně ho

vyzýval, aby vstoupil do jeho řádu. Byl to tvrdý vnitřní boj, než se 29letý Jan radikálně rozhodl zanechat světa. Z vězení se dostal za velké výkupné. A se souhlasem manželky i proto, že manželství nebylo ještě dokonáno, vstoupil v roce 1416 do řehole františkánů-observantů v Perugii. Tento vynikající právník se velkou měrou zasloužil o rozšíření řádu. Jeho přítel Bernardin Sienský z něho udělal největšího kazatele své doby. Čtyřicet let putoval po Itálii jako lidový misionář, smiřovatel a bojovník proti bludům.

Od Bernardina převzal Jan obraz zářícího slunce s nápisem IHS. Často doprovázel na cestách svého staršího přítele a jako právník byl i jeho vlivným obhájcem. Bernardinova novátorská forma úcty k Ježíšovu Jménu, když využíval monogram IHS, se nesetkala u všech s pochopením. Mnozí se pohoršovali, vždyť do té doby byl jedině kříž nejúčinnějším znamením Krista. Právě proto Bernardina v roce 1426 před papežem obvinili z hereze.

Když se o tom Jan Kapistránský dozvěděl, hned svému příteli spěchal na pomoc. U Svatého otce dosáhl, že františkáni mohli před komisí obhájit svoji záležitost s monogramem Ježíšova Jména. Hlava Církve se přesvědčila o správnosti této úcty, ale přece moudře rozhodla, aby se prostřední písmeno - H - v nápisu IHS spojilo s křížem: tak, jak to známe i dnes. Papež Jana ihned pověřil, aby zorganizoval slavnostní procesí k úctě Ježíšova Jména, kterého se zúčastnil také

Sv. Jan Kapistránský (kolem roku 1470)

on sám s celou kurií. V procesi Jan nesl standardu s Ježíšovým jménem. Po tomto aktu došlo v mnoha italských městech k obrovskému rozkvětu úcty k Ježíšovu Jménu, takže samotný Jan prohlásil: „*V Itálii je pouze několik kostelů, v kterých není umístěn znak Ježíšova Jména s dvanácti paprsky.*“

Siena, znak Ježíšova Jména

Z pověření papeže kázal Jan Kapistránský od roku 1451 v Německu, Rakousku, Maďarsku, Čechách a Polsku a všude šířil lásku k Ježíšovu Jménu.

Moc tohoto Jména zakusil Jan Kapistránský za velmi dramatických okolností, když v červenci 1456 obrovská osmanská armáda sultána Mehmeda II. obléhala opevněné město Bělehrad. Situace se zdála být beznadějná. Zděšený papež vyzval celé křesťanstvo k úpěnlivé modlitbě a k postu. Tehdy měl 70letý Jan Kapistránský vnitřní vidění. Před svým odchodem do Bělehradu s armádou slabě vyzbrojených dobrovolníků (ti, povzbuzeni jeho kázáními, se k němu přidali v Maďarsku) viděl při mši svatě šíp, který se snesl z nebe na oltář a na kterém bylo napsáno: „*Neboj se,*

Největší rozmach dosáhlo šíření monogramu IHS díky sv. Ignáci z Loyoly (1491-1556) a jeho řeholi jezuitů. Ignác a jeho společníci se chtěli nazývat Společnost Ježíšova, chtěli být Ježíšovými společníky a nosit jeho jméno. A tak si Ignác jako generální představený později vybral IHS za svoji osobní pečeť a ještě později se slunce s IHS stalo signetem (znakem) celého řádu. Sám Ignác nařídil, že se má monogram umístit nad vchodovými dveřmi všech řeholních domů a kostelů. Dodnes jej najdeme na jezuitských kolejích, oltářích, na deskách knih a v záhlaví dopisů.

Neporušené tělo sv. Jakuba z Marky odpočívá ve františkánském klášteře, založeném jím samotným v jeho rodném městě Monteprandone, které je vzdáleno pouhých 5 km od pobřeží Jadranského moře. V klášterním muzeu se ještě nachází železné razítko s monogramem IHS a s písmeny IA, počátečními písmeny jeho vlastního jména (IACOBUS). S tímto razítkem zhotovoval světec pověstné „breve“.

Jane! Mocí mého Jména a svatého Kříže, který neseš, zvítězíš nad Turky!“

A tak nasadil všechny své síly, aby armádu připravil k boji. Snažil se naplnit srdce bojovníků neochvějnou důvěrou v moc Ježíšova Jména a poučoval je, aby zaujali své pozice s vlajícími zástavami v rukou a se jménem Ježíš na rtech. Během náporu nepřítel Jan Kapistránský často vyzýval obránce, aby volali: „*Ježíši, Ježíši, Ježíši!*“ Motivoval je k boji s neotřesitelnou důvěrou ve vítězství i tehdy, když se zdálo, že slabě opevněné město Bělehrad je ztraceno. Nakonec se však podařilo víc než padesátinásobnou převahu útočníků odrazit a porazit. Celá Evropa si po tomto vítězství oddechla, protože byla pro tentokrát uchráněna před invazí Osmanské říše.

Řekni: „Ježíš!“

Podobně jako svatý Jan Kapistránský kráčel i *svatý Jakub z Marky* (1394–1476) v duchovních šlépějích svatého Bernardina. Byl synem prostých rolníků z regionu Marche ve střední Itálii – odtud pochází jeho pozdější příjmení. Pracoval jako pastýř a byl analfabetem, dokud jeden z jeho příbuzných, který byl knězem, neodhalil jeho nadání. Stejně jako Jan i Jakub studoval právo v Perugii a stal se soudcem. Na Velký pátek v roce 1416 hluboce prožil a zakusil lásku Ukřížovaného a jako 22letý vstoupil v Assisi k františkánům. Jeho první hábit mu vlastnoručně ušil Bernardin Sienský; stal se jeho otcovským přítelem a učitelem. Jakubovo mimořádné kazatelské nadání se ukázalo hned po kněžském svěcení a pod Ber-

nardinovým vlivem se k tomu přidala také živá gestikulace a hlasová technika. Tak se z něho stal charismatický kazatel, oplývající zápalem a taktem zároveň, který za 40 let procestoval celou Itálii a slávu a moc Jména Ježíš zanesl i na Balkán do Bosny a do Rumunska. Ještě více než Bernardin a Jan byl Jakub velkým asketou, a proto vypadal zestárlý. Navzdory tomu byl plný mladistvé síly a pozorné lásky a jeho osobnost všude zanechávala silný dojem. Podobně jako jeho dva přátelé i on se projevil jako reformátor svého řádu, zastánce chudých, rádce a smiřovatel.

Avšak monogram se jménem Ježíš nešířil Jakub ve formě Bernardinova slunce s nápisem IHS. On nechal železným razítkem tisknout na lístky papíru znak ve tvaru kosočtverce s monogramem IHS, a tento znak nazval „breve“ (v italštině „škapulír“ – pozn. red.). Lidem rozdával tisíce takovýchto papírků – „breve“ a během modlitby a požehnání je přikládal na trpící. A kolik zázraků se takto událo! Zachovaly se nám nespočetné záznamy o uzdraveních ze všech možných nemocí, rovněž se píše o obráceních a osvobozeních od démonů. To všechno se dělo silou Ježíšova Jména skrze tohoto světce, kdykoliv kázal. Stačilo, aby nemocným přinesli do domu lístky s Ježíšovým jménem, a když je oni s důvěrou přijali, mnozí se uzdravili.

A tak se jednou stalo, že v roce 1468 byl svatý Jakub spolu se svým věrným společníkem bratrem Venantiem na cestě do Říma a procházel vesnicí Monterotondo. Hned jakmile se o jeho příchodu obyva-

Duchovní cvičení na Velehradě 2020

telé dozvěděli, začali k němu přinášet nemocné. Mezi nimi byl také 18letý mladík, hluchoněmý od narození. Jakub mu naznačil, že má vypláznout jazyk, na který mu potom přiložil lístek s Ježíšovým jménem. Totéž udělal i s chlapcovými ušima a mladíkovi řekl: „Řekni: Ježíši!“ A nemocný hned zvolal: „Ježíši, Maria, Maria!“ Nato se světec obrátil k bratrovi Venantiovi a řekl: „Co na to říkáš? Ten mluví lépe než já!“ Není divu, že františkán Jakub rád vyprošoval uzdravení v Ježíšově Jménu pro nemocné děti. Za jeho neznámější zázrak se považuje, když probral k životu jednoho malého chlapce, jenž byl už tři dny mrtvý.

Z *Vítězstvo Srdca* 126/2019
přeložil a upravil -dd-

Zveme v sobotu 28. prosince 2019 do Prahy na 5. ročník **SMÍRNÉ POUTI ZA POTRACENÉ DĚTI, JEJICH RODIČE A LÉKAŘE**, kterou pořádá modlitební iniciativa **Modlitby za nejmenší**.

Pouť je uzpůsobena tak, aby se jí mohly zúčastnit také rodiny s dětmi.

Program pouti: 11.00 requiem za nenarozené děti v kostele u Pražského Jezulátka – mši svatou celebruje českobudějovický pomocný biskup Mons. Pavel Posád • 12.00 pěší pouť přes Petřín • 12.45 občerstvení v refektáři bratří kapucínů • 14.00 modlitba v Loretě • 15.00 modlitba u hrobu sv. Norberta na Strahově • pro vytrvalce: 16.15 modlitba za národ ve Svatováclavské kapli.

V České republice bylo v roce 2018 usmrceno před narozením 18 175 dětí. Informace také na www.modlitbyzanejmensi.cz.

MUEZUM ŠVÁBENICE U VYŠKOVA

Každou sobotu, neděli a svátky do 16. února 2020 jsou otevřeny výstavy:

Vlastivědné muzeum - výstavní síň: „Malované pranostiky na každý den v roce aneb od Vánoc do Vánoc“ – součástí této ojedinělé výstavy je přes 3 000 rýmovaných pranostik a kreseb světců a světic, které figurují v těchto ročních pranostikách.

Muzejní galerie betlémů: Stálá výstava již 1 690 betlémů vyrobených ze všech dostupných materiálů.

Kostelní muzeum: Stálá expozice umění z 18. a 19. století z pozůstalosti našeho kostela a fary.

Otevřeno je od 13 do 17 hodin.

Vstupné dobrovolné – jste srdečně zváni!

- 9. 2. – 14. 2. Kněžské exercicie
- 11. 10. – 16. 10. Kněžské exercicie
- 18. 10. – 23. 10. Kněžské exercicie
- 8. 11. – 13. 11. Kněžské exercicie
- 15. 11. – 20. 11. Kněžské exercicie

Mons. Vojtěch Šíma
Mons. Marián Bublínec
P. Vojtěch Kodet OCarm.
P. Jan Szkandera
P. Vojtěch Kodet OCarm.

- 24. 1. – 26. 1. Duchovní cvičení pro všechny, kteří přijali svátosti církve v dospělosti
- 17. 2. – 19. 2. Duchovní cvičení pro kostelníky a akolyty
- 19. 2. – 21. 2. Duchovní cvičení pro zaměstnance Charity
- 28. 2. – 1. 3. Víkendová duchovní obnova pro všechny, kteří pečují o kostel
- 6. 3. – 8. 3. Postní duchovní obnova pro všechny
- 13. 3. – 15. 3. Duchovní cvičení pro kostelníky a akolyty
- 20. 3. – 22. 3. Duchovní cvičení (nejen) pro členy Matice svatoantonínské
- 27. 3. – 29. 3. Rekolekce pro katechety a animátory farních společenství
- 2. 4. Jednodenní duchovní obnova pro zaměstnance Charity
- 17. 4. – 19. 4. Víkend pro seniory
- 15. 5. – 17. 5. Duchovní obnova pro lektory a všechny zájemce o Boží slovo v praktickém životě
- 21. 6. – 27. 6. Duchovní cvičení pro řeholní sestry
- 19. 7. – 23. 7. Duchovní cvičení pro všechny
- 23. 7. – 26. 7. Duchovní cvičení pro lékaře a zdravotníky
- 5. 8. – 8. 8. Duchovní cvičení pro pedagogy a katechety
- 16. 8. – 19. 8. Duchovní obnova pro varhaníky a chrámové zpěváky
- 20. 8. – 24. 8. Duchovní cvičení pro všechny
- 23. 8. – 28. 8. Duchovní cvičení pro vysokoškoláky
- 16. 9. – 19. 9. Duchovní cvičení pro všechny
- 27. 10. – 29. 10. Setkání seniorů
- 5. 11. Jednodenní duchovní obnova pro zaměstnance Charity
- 13. 11. – 15. 11. Duchovní obnova pro všechny
- 26. 11. – 29. 11. Adventní duchovní cvičení pro všechny
- 2. 12. – 5. 12. Adventní duchovní cvičení pro všechny
- 6. 12. – 10. 12. Adventní duchovní cvičení pro všechny

P. Vítězslav Řehulka
P. Pavel Hofírek
Mons. Bohumír Vitásek

Mons. Vojtěch Šíma
Mons. Vojtěch Šíma
P. Pavel Hofírek

P. Adam Rucki

Mons. Vojtěch Šíma

Mons. Vojtěch Šíma
P. Miroslav Jáně

P. Marián Pospěcha
P. Jan Žaluda

Mons. Aleš Opatrný
Mons. Aleš Opatrný

P. Jan Žaluda
P. Marcel Javora

Mons. Josef Žák
P. Michal Altrichter SJ

P. Miloslav Kabrda
P. Miroslav Jáně

Mons. Vojtěch Šíma
P. Pavel Hofírek

Mons. Vojtěch Šíma
P. Miloslav Kabrda

P. Antonín Dąbrowski OFM

Bližší informace naleznete na www.stojanov.cz.

Kontaktní údaje: Římskokatolická duchovní správa Stojanov, Salašská 62, 687 06 Velehrad
e-mail: velehrad@stojanov.cz • tel.: 572 571 420 nebo 733 741 896.

ZIJEME S CÍRKVÍ

DEN SE JIŽ NACHÝLIL
Robert kardinál Sarah s Nicolase Diatem
Z francouzštiny přeložila Lucie Cekotová
Redakční spolupráce P. Štěpán Smolen
a Kateřina Kutarňová

Kardinál Robert Sarah napsal svou třetí knihu rozhovorů s Nicolase Diatem. Je to kniha, která má hluboké a dávné kořeny. Jedná se o poslední svazek triptychu, jehož dobrodružství začalo v prosinci 2013. V roce 2016 vychází první svazek *Bůh nebo nic*. O dva roky později vychází druhý svazek tohoto triptychu *Síla ticha*. A nyní v roce 2019 poslední, třetí kniha. Autor předkládá neochvějnou diagnózu, která je však plná naděje uprostřed duchovní a morální krize Západu. V první části své knihy líčí „duchovní a náboženský kolaps“. Jak se tento kolaps projevuje? Jedna kapitola je věnována „krizi Církve“. Druhá a třetí část knihy je o krizi západní společnosti, což je nesmírně obsáhlé téma. Kardinál Sarah chce touto knihou také povzbudit kněze. Svou knihu pak uzavírá oddílem nazvaným *Znovunalezená naděje: praktikování křesťanských ctností*.

Jiří Brauner – Kartuziánské nakladatelství a Hesperion, z. s. Váz., A5, 328 stran, 349 Kč

POZNÁVÁME SVĚTCE A MODLÍME SE K NIM

NOVĚNA KE SVATÉMU JOSEFOVI, OCHRÁNCI JEŽÍŠOVY NEVĚSTY - CÍRKVE

Vybral a uspořádal Michal Altrichter SJ
Odpovědná redaktorka Lusía Karczubová

Josef – tesař ochraňuje tajemství Božího vtělení, což je náročný úkol. Spiritualita není nikdy „pohodová“. Na otázku, jak přetlumo-

čit takové tajemství současníkům a jak jim ho sdělit působivěji, nachází Josef odpověď: přednostně hledte na skrytého Ježíše. Nověna zahrnuje zkušenosti těch, kdo souvisle promýšleli „Pěstounův“ život a zdůrazňuje vnitřní sdílení se svěřeným Ježíšem.

Refugium Velehrad-Roma, s.r.o. • Brož., A6, 32 stran, 35 Kč

SVATÁ RITA • SVĚTICE V BEZVÝCHODNÝCH ZÁLEŽITOSTECH

Překlad Eva Fleischerová • Odpovědný redaktor
Mgr. Jan Studeník • Slovo úvodem P. Mgr. Miroslav Hřib

Knihy obsahuje pobožnost patnácti čtvrtků svaté Rity, novény, tridua, litanie a modlitby ke svaté Ritě. V závěru knihy pak najdeme barevnou obrazovou přílohu. Vyšlo s církevním schválením.

Jiří Brauner – Kartuziánské nakladatelství
Brož., 120x180 mm,
168 stran, 149 Kč

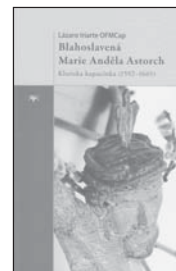

BLAHOŠLAVENÁ MARIE ANDĚLA ASTORCH • KLARISKA KAPUCÍNKA (1592–1665)

Lázaro Iriarte OFMCap. • Z italského přeložila
Štěpánka Ráchel Popková OSCCap. • Odpovědný redaktor
Michal Altrichter

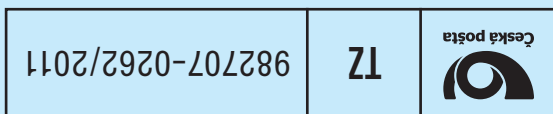
V meditativním životopisném pásmu se odkrývají stěžejní body Kristova kříže. Jak ho smysluplně žít, ukazuje bohatý život klarisky kapucínky, španělské světice Marie Anděly. V klasických učebnicích spirituality se nazývá učitelkou modlitby liturgie hodin – breviáře.

Refugium Velehrad-Roma s.r.o.
Brož., 130x205 mm, 128 stran, 110 Kč

Prodejní dobu našich knihkupectví v Olomouci na Dolním náměstí i na Wurmově ul. o vánočních svátcích najdete na www.maticcem.cz.

Objednávky knih – tel. 587 405 431 • Administrace a inzertní týdeník Světlo – tel./fax 585 222 803 • Matice cyrilometodějská s. r. o., Dolní nám. 24, 771 11 Olomouc 1, e-mail: knihy@maticcem.cz • Kompletní nabídku knižní produkce MCM naleznete na internetové adrese www.maticcem.cz

Matice cyrilometodějská s. r. o.
 Dolní nám. 24
 771 11 Olomouc 1

SVĚTLO – týdeník Matice cyrilometodějské, spolku. Vydává Matice cyrilometodějská, spolku. Dolní nám. 24, Olomouc – IČO 00533866. Tiskne nakladatelství Matice cyrilometodějská s. r. o., Olomouc. Redakce: Šéfredaktor Mgr. Daniel Dehner, redaktor Mgr. Theol. Tomáš Kiml. Vychází s církevním schválením Arcibiskupství olomouckého č. j. 54/98 ord. Církevní schválení se uděluje časopisům jako potvrzení, že v nich nejsou bludy v oblasti víry a mravů. Neznámena to však, že udělovatel schválení se ztotožňuje s názory jednotlivých článků. Adresa redakce a administrace: Matice cyrilometodějská s. r. o., Dolní nám. 24, 771 11 Olomouc 1; telefon a fax 585 222 803 (e-mail: svetlo@maticcem.cz; <http://svetlo.maticcem.cz>; objednávky týdeníku: e-mail: periodika@maticcem.cz; tel.: 585 220 626; objednávky knih: e-mail: objednavky@maticcem.cz; tel.: 587 405 431, www.maticcem.cz; inzertce: redakce@maticcem.cz). Registrací značka MK ČR E 7225. Administrace pro Slovenskou republiku: CD Photo s.r.o.; Chrenovská 21/14, 949 01 Nitra, telefon 00421 903 263 525; podávání novinových zásilek povoleno SP, s. p. ZSRP Bratislava, č. j. 3335-OPC zo dne 21. 5. 1996. Prohlášení redakce: U článků o tzv. soukromých zjeveních, k nimž se doposud církevní autorita nevyjádřila (jako Litmanová, Medzugasor aj.), se podřizujeme konečnému usudku církve. Nevyžadane nezveřejněné příspěvky nevracíme.